

Men paa den anden Side er denne Rege- ring ikke ansvarsløs for, at vi ikke ere komne videre med Hensyn til den civile Retsreform, det er den ingenlunde. Under disse Omstændigheder have vi anset det for saa meget mere magtpaaliggende, naar et saadant Revisionsforslag foreligger, at benytte Lejligheden til at faa alt det med, som man fra de forskellige Sider erkender er fuldstændig berettiget, thi det er meget muligt, at det, der nu bliver vedtaget her, ikke bliver en lille midlertidig Lov, der gælder et Aar eller to, men at den kan komme til at gælde i 3 à 4 eller 5 Aar. Jeg vilde beklage det, men det er meget muligt. Hvorfor saa ikke benytte Lejligheden til at foretage Fremskridt, som man i Virkeligheden fra alle Sider er enig om?

Vi foreslaa da, og det er vor første Hovedændring, under Nr. 1, at de militære Retter begrænses til militære Forseelser eller Forbrydelser. Det er en ligefrem og soleklar Ting, at skal man have militær Undtagelsesrettergang, maa man i hvert Fald begrænse dette til militære Forseelser og Forbrydelser. I vore Dage er den Sammenkobling, der finder Sted, unaturlig. Dette, at drage rent civile Forbrydelser ind under militære Domstole, stammer fra en Tid, da Militæretaten var noget ganske andet, end den er nu, da det at være menig Soldat for mange var en Profession, der strakte sig ud over et langt større Antal Aar end nu. Det er vor første Hovedregel, at alle civile Sager skulle ind for civile Domstole og alle militære Sager for militære Domstole.

Vor anden Hovedændring er den under Nr. 6, som gaar ud paa, at naar der nu indføres et Forsvar for Krigsretterne — og det, erkende vi, er et væsentligt Fremskridt —, skal dette Forsvar være effektivt, det vil sige, at det skal komme straks. Et Forsvar faar — det kende vi fra den civile Retspleje — ofte saa overmaade lidt at sige, naar det først kommer, efter at Undersøgelsen er forbi. Det er en Ting, vi ofte have drøftet her under Behandlingen af den civile Retsreform, og det er en Ting, vi ofte have været inde paa, naar vi her i Tinget have drøftet de Retsvildfarelser, hvoraf der har fundet saa mange Sted her i vort Land. Forsvaret maa træde til straks ved en Sags Begyndelse. Netop under Undersøgelsen er Forsvaret af den allerstørste Betydning. Man kan sige: Men det er ikke gennemført for den borgerlige Retspleje, kan det da gaa an at gennemføre dette Fremskridt for den militære? Jeg spørger: Hvorfor ikke? Naar

man dog fra alle Sider erkender, at skal et Forsvar være effektivt, maa det træde til straks, hvorfor saa ikke lige saa godt gøre Begyndelsen her paa den militære Retsplejes Omraåde? Vi ere dog alle enige om, at naar vi en Gang faa den civile Retsreform gennemført, vil den indeholde dette Fremskridt. Det var vor anden store Ændring.

Vor tredje større Ændring findes under Nr. 10 og gaar ud paa, at enhver militær, der underkastes Varetægtsarrest, skal have Ret til at faa en Forsvarer, som saa skal have Ret til uhindret og uden Vidner at forhandle med ham og til at overvære alle Forhør. Det er rigtigt, at ogsaa Flertallet i Udvalget udvider Adgangen til Forsvar lidt, men vi mene, at her er et Punkt, hvor en Forsvarer er aldeles nødvendig og ikke kan undværes. Naar en Mand er belagt med Varetægtsarrest, trænger han til en Mand ved sin Side, og vi kræve da, at han faar en Forsvarer, der har Ret til uhindret og uden Vidner at forhandle med ham.

Vor fjerde større Ændring er den, som findes under Nr. 25. Den gaar ud paa, at Appellinstansen ogsaa for militære Sager bliver Højesteret. Vi erkende, at det Forslag, Udvalgets Flertal stiller, og som vi subsidiært gaa med til, nemlig at der bliver Ligevægt i Overkriksretten mellem det civile og det militære Element, er en Forbedring, men vi have ikke kunnet undlade at opstille dette principale Krav, at Højesteret bliver Appellinstans ogsaa for militære Sager. Det var det Krav, der blev fremsat af den nuværende højtærede Forsvarsminister i Efteraaret 1893, tror jeg, det var, da han omtalte denne Sag. Man siger, at det giver alt for store praktiske Vanskeligheder, det kan ikke gøres indenfor Rammen af det ny Lovforslag; blandt andet nævner man, at Højesteret er overbebyrdet, at Højesteret ligefrem ikke har Mandskab nok. Jeg vil da først gøre opmærksom paa, at naar vi, som vi gøre ved vort første Ændringsforslag, skille en Del Sager ud fra den militære Retspleje, ville de civile Sager af sig selv, hvis de overhovedet appelleres, gaa til Højesteret. Der vil altsaa ikke blive saa mange militære Sager tilbage, med hvilke der vil kunne blive Tale om at gaa til Højesteret. Men dernæst vil jeg sige, at er Højesteret overbebyrdet, maa Højesteret udvides, saa maa der ansættes en eller to ny Højesteretsassessorer. Og jeg kan ikke anerkende, at Forslaget overskrider de Rammer, der her er Tale om.